

אומרים בעלי סוד המשנה, שמי שרוצה לדעת ולהתבונן בלבו מחכמת המלך העליון, ידע בראשונה מהו מים, ומי שרוצה לדעת מהו הקפאון של הפסא, יסתכל בקיומו של המלח, שפתוב (במדבר יח) ברית מלח עולם היא, ומשנים הללו יסתכל בחכמה הקדושה שלמעלה.

אמר רבי אבא, מי שרוצה לדעת הענין של קיומו של העולם הזה, שידע את ענין המלח, שמנהג מן השמש שהתמנה תחת אדונו, וידע מהו ואיך נמחה במים, ויסתכל בחכמה.

אמר רבי יצחק אמר רב, החונים בפוכבים שמעמידים בכוסותיהם מים ומלח, ענין של אורה, מאור היה פדי להסתכל בחכמה.

דבר אחר, (בראשית א) ויאמר אלהים יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד, רבי פתח, (תהלים ax) מקלות מים רבים אדירים משברי ים אדיר במרום ה'. מקלות מים רבים, כשאמר הקדוש ברוך הוא למים שיתכנסו במקום אחד, היו משוטטים לכאן ולכאן, ונתגאו למעלה.

אמר רבי יצחק, בשעה הזו נטלו המים את הארץ, שהיתה כנוסה בהם, והיו מכסים אותה. אמר להם הקדוש ברוך הוא, לא כן, אלא הכנסו כלכם אל מקום אחד ותראה היבשה. משמע שהיבשה היתה מקדם ארץ, כלי לחות, בין המים. לא כתוב יבשה, אלא היבשה.

והיו המים הולכים גובהים ויורדים, ומשמיעים קולם לסוף השמים, עד שגער בהם הקדוש ברוך הוא והכניסם לתהום, ושם היא התכנסות המים, ועד עתה קולם אינו שוכן, וקרא להם

אמרין מארי דרזא דמתניתא, דהאי מאן דבעי למנדע ולאסתפל לא בלביה, מחכמתא דמלפא עלאה, ינדע בקדמיתא מהו מים. ומאן דבעי למנדע מהו קרישיותא דכורסיה, יסתפל בקיומא דמלחא, דכתיב (במדבר יח ט) ברית מלח עולם היא. ומתין אלין, יסתפל בחכמתא קדישא דלעילא.

אמר רבי אבא, מאן דבעי למנדע עניינא דקיומא דעלמא דין, לינדע עניינא דמלחא, דאתנהיג משמשא, דאתמני תחותיה דמאריה, וינדע מהו, והיך יתמחי במיא, ויסתפל בחכמתא.

אמר רבי יצחק אמר רב, הני קלוודטי, דזקפין בלודטיהון מיא ומלחא, עניינא דנהוריתא, בוצינתא הוות, לאסתפל בחכמתא.

דבר אחר ויאמר אלהים יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד, רבי פתח ואמר, (תהלים צג ד) מקולות מים רבים אדירים משברי ים אדיר במרום ה', מקולות מים רבים, כשאמר הקדוש ברוך הוא למים, שיתכנסו במקום אחד, היו משוטטים לכאן ולכאן, ונתגאו למעלה.

אמר רבי יצחק בהאי שעתא נטלו מיא לארעא, דהוות פגיס בהו, והו מחפיין לה. אמר להם הקדוש ברוך הוא, לא כן, אלא הכנסו כלכם אל מקום אחד ותראה היבשה. משמע דיבשתא הוות ארעא קודם, בלא ליחותא, בין מיא. יבשה לא כתיב, אלא היבשה.

והו מיא אזלין גבהין ונחתין, ומשמעין קליהון לסייפי שמיא, עד שגער בהם הקדוש ברוך הוא, והכניסם לתהום, ותמן